

[Aksel Møller.]

I „Berlingske Tidende“ for 14. og 18. Juni d. A. har Professor Jørgen Pedersen fremsat en Del kritiske Bemærkninger om Krigsforsikringen af Bygninger. Professorens afgørende Paastand, den, hvorpaa han i øvrigt bygger hele sin senere Udvikling, er, at Staten burde have forpligtet sig til at bære den Skade, som Krigen forvolder paa Bygninger. Som altid naar denne Nationaløkonom skriver, er hans Argumenter ganske overbevisende. Især klinger det, naar Professoren harcellerer over, at Rigsdagen har fulgt — som han siger — „Juristerne“, der, som bekendt, ikke mener, at Staten bør overtage dette Ansvar.

Det forekommer mig, at Rigsdagen i Almindelighed bør lytte til Juristerne, alene fordi der derved findes Mulighed for at hidføre en Udvikling paa Grundlag af den gældende Rets Grundsatninger. Men i dette Tilfælde, hvad angaar Krigsforsikringslovgivningen, har sikkert Hensynet til Landets Bygningsejere og Landets Bygningsmasse været mere afgørende. Det er muligt, at man kunde have gennemført en Lov, hvorved Staten kunde have paataget sig Krigsansvaret, men det var næppe muligt paa det Tidspunkt saa lidt som nu for Lovgivningsmagten uden Vidende om Landets Stilling efter en Krig som den nuværende, uden Overblik over Landets Økonomi og uden Kendskab til Kravenes Størrelse paa Forhaand at paatage sig en Forpligtelse som den, der nu er overtaget af Bygningsejerne selv. Ved denne Lovgivning har man nemlig tilvejebragt et fuldkomment Program for Genopbygningen, baade hvad angaar Finansiering, Omfang og Tempo, og i dette behøver Staten ikke at blande sig, medmindre det skulde vise sig, at Skadesforløbet katastrofalt sprænger Lovens Rammer.

Dertil kommer saa endelig det praktisk-politiske Synspunkt, som en og anden nok har skænket en Tanke, da Lovforslaget fremsattes og behandledes her i Tinget i Oktober 1939: Hvilke Retningslinier vilde i det hele taget Lovgivningsmagten efter en Krig anlægge paa en Genopbygning, som maatte finansieres ved Skatter paa et Tidspunkt, hvor Kravene til det offentlige i Forvejen ifølge Sagens Natur maatte være enorme? Vilde en saadan Lovgivningsmagt begrænse sin Hjælp til de nød-stedte alene og overlade de Bygningsejere, som havde andre Kilder at øse af, at se at klare sig igennem, som de bedst kunde? Denne Usikkerhed udelukkes ved den gæl-

dende Lovgivning, og der tilvejebringes derigennem Mulighed for i vid Udstrækning at foretage Genopbygning, allerede medens Krigen hersker. Den er alene derfor at foretrække for en usikker Veksel paa en Statsmagt, som vil faa fuldt op at gøre med andre Krav, naar Freden vender tilbage.

Det er i det hele taget tvivlsomt, om Professor Jørgen Pedersen har Ret i, at en Skade paa Bygninger som Følge af en Krig, hvori Danmark ikke deltager, er Samfundet vedrørende. At den enkelte Grundejer mister sin Ejendom ved en Krigsskade, behøver ikke at være et Samfundsproblem. Det bliver det, i det Øjeblik Enkeltpersoner eller flere Personer kommer i Nød, saaledes at de ikke kan klare sig selv af den Grund. Det er Samfundets Sag at genskabe de Bygninger, som er nødvendige for Befolkningens Boligforsyning og andre livsvigtige Behov, men det er næppe muligt paa Forhaand at forpligte Staten til efter en Krig at give Husejer Hansen hans Hus tilbage, saadan som det stod før Krigen. Eller hvad mener man om at genskabe de store Forretningspalæer, saaledes som de staar rundt om i København, hvis de skulde blive skadearmte? Udviklingen har da ogsaa i en Række andre Lande ført til, at Husejere har valgt den Sikkerhed, som et System som det, vor Lovgivning bygger paa, yder, fremfor den Uvished, som et Løfte fra Staten om at ordne Erstatningsproblemet efter Krigen vilde frembyde.

Jeg tror derfor, at den Lovgivning, som den høje Rigsdag er slaaet ind paa, og som den har varieret snart i det uendelige over for alle Omraader inden for vort Samfundsliv, hvor Værdier staar paa Spil, bygger paa rigtige og rimelige og sunde Betragtninger, og jeg kan da ogsaa paa mit Partis Vegne love en velvillig og hurtig Udvalgsbehandling af dette Forslag, der paa en vigtig og afgørende Maade fører til en Udvidelse af denne Lovgivning, samtidig med at det retter en alvorlig Skævhed i den bestaaende Lov.

Krag: Jeg hører nu, at det er Hensigten at foreslaa Udvalgsbehandling af dette Lovforslag, og det har jeg selvfølgelig ikke det fjerneste at indvende imod, men jeg maa sige, at jeg for min Del ikke har ment, at der var nogen Anledning dertil, ud fra den Betragtning, at jeg ikke tror, der er nogen Mulighed for i et Udvalg at trække snævrere Grænser mellem det nye, her foreslaas, Forsikringsforbundet for Krigsskader, og det hidtidige Forsikringsforbund omfattende